

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Lukáše Páchy a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

nezletilých:

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████

██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████, ██████████

██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████

zastoupených opatrovníkem městem ██████████
sídlem ██████████, ██████████

děti
rodičů:

██. ██████████, narozená dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupená advokátem Mgr. Danielem Tetzeli
sídlem Mečíková 409, 353 42 Jesenice - Osnice

██. ██████████, narozený dne ██████████
bytem ██████████, ██████████
zastoupený advokátem JUDr. Rudolfem Skoupým
sídlem nám. Míru 142/88, 568 02 Svitavy

o změnu péče a výživné

k odvolání rodičů proti rozsudku Okresního soudu ve Svitavách ze dne 19. 1. 2024, č. j. 0 P
262/2014-870, 4 P a Nc 62/2023,

Shodu s prvopisem potvrzuje ██████████

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odvoláním napadené části výroku IV o péči nezletilého ■■■■■ **potvrzuje.**
- II. Rozsudek okresního soudu se v dalších odvoláním napadených výrocích II, III, V, VI, VII a VIII **mění** takto:
 1. Matka je povinna od 1. 2. 2023 nadále platit pro nezletilého ■■■■■ výživné ve výši 6.000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám otce.
 2. Dlužné výživné pro nezletilého ■■■■■ za období od 1. 2. 2023 do 30. 9. 2024 ve výši 57.000 Kč je matka povinna zaplatit k rukám otce nejpozději do 31. 12. 2024.
 3. Otec je povinen od 1. 2. 2023 nadále platit pro nezletilou ■■■■■ výživné ve výši 8.000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky.
 4. Dlužné výživné pro nezletilou ■■■■■ za období od 1. 2. 2023 do 30. 9. 2024 ve výši 52.000 Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky nejpozději do 31. 12. 2024.
 5. Otec je povinen od 1. 2. 2023 nadále platit pro nezletilého ■■■■■ výživné ve výši 7.000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky.
 6. Dlužné výživné pro nezletilého ■■■■■ za období od 1. 2. 2023 do 30. 9. 2024 ve výši 50.000 Kč je otec povinen zaplatit k rukám matky nejpozději do 31. 12. 2024.
- III. Tím se mění rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 3. 10. 2019, č.j. 0 P 262/2014-597, ve znění doplňujícího rozsudku Okresního soudu ve Svitavách ze dne 8. 10. 2019, č. j. 0 P 262/2014-302.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním soudem ani za odvolací řízení.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným rozsudkem okresní soud svěřil nezletilého ■■■■■ do péče otce (výrok I); matce uložil s účinností od 1. 1. 2024 a dále platit pro nezletilého ■■■■■ výživné ve výši 7.000 Kč měsíčně vždy do 15. dni v měsíci k rukám otce (výrok II); nedoplatek na výživném za dobu od 1. 1. 2024 do 31. 1. 2024 ve výši 7.000 Kč pro nezletilého ■■■■■ uložil matce zaplatit k rukám otce nejpozději do 15. 2. 2024 (výrok III); dále okresní soud svěřil nezletilé ■■■■■ a ■■■■■ do péče matky (výrok IV); otci uložil s účinností a dále platit pro nezletilou ■■■■■ výživné ve výši 12.000 Kč měsíčně a pro nezletilého ■■■■■ ve výši 10.000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci k rukám matky (výrok V); nedoplatek na výživném za období od 1. 1. 2024 do 31. 1. 2024 ve výši 12.000 Kč pro nezletilou ■■■■■ a ve výši 10.000 Kč pro nezletilého ■■■■■ uložil otci zaplatit k rukám matky do 15. 2. 2024 (výroky VI a VII); tím změnil rozsudek Okresního soudu ve Svitavách ze dne 3.10.2019, č.j. 0 P 262/2014-597 ve znění doplňujícího rozsudku ze dne 8.10.2019,

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■■

č.j. 0 P 262/2014-602 (výrok VIII); stanovil předběžnou vykonatelnost rozsudku (výrok IX) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok X).

2. Okresní soud rozhodoval o návrhu matky na změnu péče nezletilých [REDAKCE] a [REDAKCE], který matka odůvodnila tím, že dlouhodobě není realizována střídavá péče. Matka navrhovala, aby byli nezletilí [REDAKCE] a [REDAKCE] svěřeni do její výlučné péče.
3. Protože ani v případě nezletilého [REDAKCE] již střídavá péče neprobíhá, zahájil okresní soud dne 11. 5. 2023 také řízení o změnu jeho péče. Matka u nezletilého [REDAKCE] nejprve navrhovala ponechat péči střídavou, později souhlasila s výlučnou péčí otce.
4. Otec nesouhlasil s návrhem matky a domáhal se výlučné péče nezletilého [REDAKCE].
5. Opatrovník navrhl, aby byl respektován názor nezletilých dětí a nezletilí [REDAKCE] a [REDAKCE] byli v péči matky a nezletilý [REDAKCE] v péči otce.
6. Při pohovoru, učiněného soudem, nezletilý [REDAKCE] uvedl, že chce žít s otcem [REDAKCE], kde byl přijat od září [REDAKCE] na [REDAKCE]. Se sourozenci by se vídal o víkendy. Nezletilá [REDAKCE] projevila přání být v péči matky. Střídavou péči rodičů vyloučila. [REDAKCE] sdělil, že chce být v péči matky a vídat se společně s [REDAKCE] a [REDAKCE]. Za situace, kdy bude [REDAKCE] v [REDAKCE], střídavou péči nechce. Všechny tři děti se shodly, že by se rády vídaly alespoň jednou měsíčně.
7. Soud prvního stupně vycházel z toho, že poslední úprava poměrů nezletilých dětí byla provedena jeho rozsudkem ze dne 3. 10. 2019, č.j. 0 P 262/2014-567, kdy byli nezletilí svěřeni do rovnoměrné týdenní střídavé péče rodičů a výživné nebylo rodičům stanoveno.
8. Mezi rodiči bylo nesporné, že došlo k faktické změně v péči o nezletilé, kdy nezletilá [REDAKCE] je od března 2020 v péči matky, nezletilý [REDAKCE] od března 2021 v péči otce a nezletilý [REDAKCE] od října 2021 v péči matky. Každý z rodičů zabezpečoval potřeby dětí, které jsou v jeho péči. Žádný z rodičů na výživu dětí druhému z rodičů nepřispíval. Vzhledem k tomu, že nedocházelo ke stykům nezletilých s druhým rodičem a setkání sourozenců, vedl okresní soud rodiče k uzavření dohody o konkrétních termínech, kdy bude realizován styk mezi sourozenci a kontakt nezletilého [REDAKCE] s matkou a nezletilé [REDAKCE] a [REDAKCE] s otcem. Dohodnuté termíny se nepodařilo plně realizovat. Rodiče dohodu nedodrželi a u nezletilého [REDAKCE] do termínů styku vstupovali jeho účasti na dobrovolných seminářích a mimoškolním vzdělávání. Náhradní termín nedohodli ani rodiče ani nezletilý [REDAKCE], u něhož klesla ochota respektovat dohodu s mladšími sourozenci.
9. Okresní soud dále vycházel z toho, že nezletilý [REDAKCE] od nastoupil od 1.9.2023 do [REDAKCE]. ročníku [REDAKCE] v [REDAKCE]. Chodil na aikido, rybaří, intenzivně se věnuje studiu angličtiny. Probíhá u něj [REDAKCE] léčba.
10. Nezletilá [REDAKCE] v roce 2023 navštěvovala [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] ve [REDAKCE]. Věnuje se triatlonu s ročním poplatkem 1.500 Kč, dále se hradí dvakrát měsíčně startovné na závodech. Zvýšené výdaje se svým zdravotním stavem nemá.
11. Nezletilý [REDAKCE] v roce 2023 docházel do [REDAKCE]. třídy [REDAKCE] ve [REDAKCE]. Chodí na volejbal, do rybářského kroužku a začal také provozovat triatlon. Nemá zvýšené výdaje se zdravotním stavem.
12. Ze zprávy [REDAKCE] ze dne 27.4.2023 okresní soud zjistil, že pedagogičtí pracovníci nepozorují výraznější výkyvy v chování nezletilého [REDAKCE], který je žákem [REDAKCE] třídy. Své povinnosti plní řádně s výborným prospěchem. Otec chlapce ve škole často navštěvuje. [REDAKCE] snáší otcovy návštěvy již lépe (oproti dřívější době), přijdou mu divné, neboť jiný rodič za dětmi v takové míře nechodí. U nezletilého [REDAKCE] komplikovaná situace v rodině negativně ovlivňuje její působení ve školní prostředí. Sama třídní učitelce uvedla, že špatně spí, trápí ji nevyřešené rodinné vztahy, nedaří se jí navázat kontakt s bratrem [REDAKCE], na kterého

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

je citově vázána. Trápí jí nevyřešené vztahy s otcem, který ve škole navštěvuje pouze bratra, a jí při náhodných setkáních přehlíží.

13. Ze zprávy [REDAKCE] ze dne 28. 1. 2023 bylo zjištěno, že nezletilý [REDAKCE] se upnul na podávání vynikajícího školního výkonu a k vysokým ambicím. Na osobnosti [REDAKCE] se negativně podepisuje situace v rodině a jeho omezený kontakt se sourozenci.
14. Z účastnické výpovědi matky okresní soud zjistil, že matka nemá jinou vyživovací povinnost než k nezletilým dětem. Žije sama s dětmi v rodinném domě své matky s měsíčními náklady 9.000 Kč. Podniká. Nemá jiné příjmy než ze své podnikatelské činnosti ani zvýšené výdaje se svým zdravotním stavem. Nevlastní žádné nemovitosti.
15. Z přiznání k dani z příjmů matky za rok 2022 a peněžního deníku okresní soud zjistil, že příjmy matky činily 1.744.414 Kč, výdaje 1.109.738 Kč, základ daně 634.676 Kč. Osobní spotřeba v roce 2023 byla vykázána ve výši 509.266 Kč, tj. 42.438 Kč měsíčně.
16. Z účastnické výpovědi otce bylo zjištěno, že otec je ženatý s [REDAKCE]. Manželství uzavřeli dne [REDAKCE] 2020. Manželka, její syn [REDAKCE], narozený v roce [REDAKCE], a nezletilý [REDAKCE], od [REDAKCE] 2023 žijí v pronajatém bytě v [REDAKCE], s celkovými měsíčními náklady 31.100 Kč. Otec má k dispozici dále bydlení v [REDAKCE] ve vlastním rodinném domě s náklady ve výši 3.000 Kč měsíčně. Do [REDAKCE] každý den dojíždí. S manželkou mají zúžené společné jmění. Vedou společnou domácnost, měsíční výdaje na domácnost činí 60.000 Kč. Na lyžařském zájezdu v [REDAKCE] během řízení byl otec dvakrát, dále byli v zahraničí u moře a na letní dovolené ve [REDAKCE]. V loňském roce byli v [REDAKCE]. Otec nemá jiné vyživovací povinnosti než k nezletilým dětem, nemá zvýšené výdaje se svým zdravotním stavem. Otec podniká, vedle příjmů z podnikatelské činnosti má příjmy z pronájmu nemovitostí. Vedle rodinného domu, který užívá, vlastní otec další dva rodinné domy, které pronajímá. Používal automobil [REDAKCE], který hodlá prodat. Pořídil si z půjčky vozidlo [REDAKCE]. Dále vlastní automobil [REDAKCE], který užívají osoby, s nimiž otec v rámci svého podnikání spolupracuje. Otec vlastní také motocykl. Jeho manželka je zaměstnaná a má úspory z podnikání v [REDAKCE], které již ukončila. Prostředky z podnikání (60.000 – 100.000 EUR) jsou uloženy v zahraniční měně u firmy [REDAKCE]. Manželka používá vozidlo [REDAKCE].
17. Z přiznání k dani z příjmů otce za rok 2021 a 2022 bylo zjištěno, že v roce 2021 příjmy otce z podnikatelské činnosti činily 1.107.894 Kč, výdaje 1.015.612 Kč, příjmy z pronájmu 120.000 Kč. V roce 2022 otec vykázal příjmy z podnikatelské činnosti činily 961.075 Kč, výdaje 912.861 Kč, a příjmy z pronájmu 120.000 Kč.
18. Z peněžního deníku otce okresní soud zjistil, že v roce 2023 byly příjmy vykázány ve výši 2.889.789 Kč, výdaje ve výši 4.179.602 Kč a osobní spotřeba v částce 922.170 Kč, tj. 76.847,50 Kč měsíčně.
19. Z výpisu z katastru nemovitostí bylo zjištěno, že otec je vlastníkem pozemku p. č. st. [REDAKCE], jehož součástí je rodinný dům č.p. [REDAKCE], a pozemků p. č. [REDAKCE] a p. č. [REDAKCE] v obci [REDAKCE], k. ú. [REDAKCE]. K nemovitostem je zřízeno zástavní právo ve výši 1.200.000 Kč ve prospěch [REDAKCE]. Dále je otec vlastníkem pozemku p. č. st. [REDAKCE] jehož součástí je rodinný dům č.p. [REDAKCE] a pozemku p. č. [REDAKCE] v obci [REDAKCE], k. ú. [REDAKCE]. K těmto nemovitostem je zřízeno zástavní právo ve prospěch [REDAKCE] pro zajištění pohledávky ve výši 1.350.000 Kč. Další nemovitostí, kterou otec vlastní, je pozemek p. č. st. [REDAKCE], jehož součástí je rodinný dům č.p. [REDAKCE] v obci a k. ú. [REDAKCE]. K ní je zřízeno zástavní právo ve prospěch [REDAKCE] pro zajištění pohledávky ve výši 1.680.000 Kč.
20. Poté okresní soud dospěl k závěru, že v dané věci jsou splněny předpoklady ustanovení § 909 o. z. pro změnu předcházejícího rozhodnutí o výkonu práv a povinností vyplývajících z rodičovské odpovědnosti. Střídavá péče dlouhodobě neprobíhá a ustálila se situace, kdy o nezletilého [REDAKCE] pečuje otec a o nezletilou [REDAKCE] a [REDAKCE] matka. Děti si přejí tento stav zanechat, kdy i nezletilý [REDAKCE] v současné době (po změně školy [REDAKCE] a jeho pobytu v [REDAKCE]) si také přeje být v péči Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

matky. Oba rodiče mají k dětem citový vztah, mají zajištěné vhodné podmínky. Problémem je nerealizace vzájemného kontaktu dětí a rodičů s dětmi, o něž nepečují. Okresní soud s ohledem na výše uvedené svěřil nezletilého [REDACTED] do péče otce a nezletilé [REDACTED] a [REDACTED] do péče matky (§ 907 odst. 1, 2 o. z.).

21. Při určení výše výživného postupoval soud prvního stupně podle ust. § 913 odst. 1, 2 a § 915 o. z. s tím, že nezletilé děti mají právo podílet se na životní úrovni svých rodičů. V příjmové a majetkové poměry matky shledal nižší, oproti poměrům otce, jenž vlastní několik nemovitostí, osobních automobilů a motocykl. Otec spolu s manželkou provozují dvě rodinné domácnosti. Otec podporuje nezletilého [REDACTED] v jeho dalším vzdělávání, financuje jeho účast na odborných seminářích. Stejná podpora by měla být poskytnuta i nezletilé [REDACTED] a [REDACTED]. Vykazované čisté příjmy pro daňové účely a otcovo tvrzení o výši jeho faktických příjmech jsou v rozporu s náklady, které otec s manželkou pravidelně vynakládá na zajištění velmi dobré životní úrovně své rodiny. U matky okresní soud zásadní rozdílnost v poskytovaných tvrzeních k dosahovaným příjmům z podnikatelské činnosti okresní soud neshledal. Matce okresní soud uložil přispívat na výživu nezletilého [REDACTED] (který studuje [REDACTED] . ročník [REDACTED] a má zvýšené výdaje na [REDACTED] léčbu), částkou 7.000 Kč měsíčně. U matky vycházel z průměrného čistého měsíčního příjmu 42.500 Kč dle vykázané osobní spotřeby v peněžním deníku. Otci okresní soud uložil přispívat na výživu nezletilé [REDACTED] částkou 12.000 Kč měsíčně a na výživu nezletilého [REDACTED] částkou 10.000 Kč. Učinil tak s ohledem na potřeby dětí - nezletilá [REDACTED] studuje v [REDACTED] . ročníku [REDACTED] a [REDACTED] . stupeň [REDACTED] a oba mají zvýšené výdaje se zájmovou činností - a poměry otce, který má dle peněžního deníku měsíční osobní spotřebu 77.000 Kč a má velmi dobrou životní úroveň, kdy nezanedbatelnými příjmy do rodinného rozpočtu jsou výnosy z podnikatelské činnosti jeho manželky.

22. Proti rozsudku okresního soudu podali odvolání oba rodiče.

23. Matka nesouhlasila s výroky V, VI a VII, kterými okresní soud stanovil výživné pro nezletilé [REDACTED] a [REDACTED] od ledna 2024, neboť výživné by mělo být stanoveno od podání návrhu, tj. od února 2023, z důvodu dlouhodobě nerealizované střídavé péče. Proti výši výživného matka nebrojila.

24. Otec trval na tom, že by u nezletilého [REDACTED] měla být zachována střídavá péče a nesouhlasil s výši stanoveného výživného pro všechny děti. Poukázal na to, že nezletilý [REDACTED] na jaře 2023 chtěl zachovat střídavou péči, pokud později uvedl, že by chtěl být v péči matky, bylo jeho vyjádření ovlivněno dlouhotrvající nejistotou a názorem matky, která zakázala [REDACTED] přijmout dárek od otce či pobyt s otcem a bratrem na lyžařském zájezdu či dovolené na jachtě. Otec poukázal na to, že styk není realizován a situace se nezlepšila ani po rozhodnutí okresního soudu. Střídavá péče [REDACTED] by mohla napravit vztahy mezi sourozenci. Okresní soud měl doplnit znalecký posudek Mgr. Marcely Landové, k posouzení toho, jaká jsou skutečná přání nezletilých a vhodnosti střídavé péče u nezletilého [REDACTED]. Otec dále zpochybňoval závěry okresního soudu o výši jeho příjmů, kdy okresní soud opomněl oproti zjištěným hodnotám postavit závazky (za něž byly pořízeny). Naproti tomu okresní soud dostatečně nešetřil obdobným způsobem poměry matky. Dokazování by tak mělo být doplněno jejím výsledkem k jejím majetkovým poměrům a podnikatelské činnosti. Je nesprávný závěr okresního soudu o tom, že by životní úroveň rodičů byla rozdílná. Stanovení výživného od 1. 1. 2024 je spravedlivé a správné, neboť do té doby měla platit střídavá péče a rodiče si neplatili výživné. Otec navrhl, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu zrušil, případně rozhodl sám tak, že nezletilý [REDACTED] se svěruje do střídavé péče rodičů, ve prospěch nezletilého [REDACTED] určil matce výživné ve výši 11.500 Kč měsíčně a jemu snížil výživné dle jeho daňového přiznání.

25. Matka s odvoláním otce nesouhlasila, poukázala na nyní setrvalé přání nezletilého [REDACTED], jenž si poté, co studuje nezletilý [REDACTED] v [REDACTED], střídavou péči nepřeje.

26. Opatrovník navrhl potvrdit rozsudek okresního soudu ohledně péče nezletilého [REDACTED] a otázku výživného ponechal na úvaze soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDACTED]

27. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu podle § 28 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, v platném znění (dále jen „z. ř. s.“) a podle § 1 odst. 3 z. ř. s. ve spojení s § 213 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen „o. s. ř.“) doplnil dokazování ke zjištění aktuálních poměrů.
28. Z pohovoru, učiněného v [REDAKCE] dne 17. 9. 2024 opatrovníkem s nezletilým [REDAKCE], odvolací soud zjistil, že nezletilý [REDAKCE] sdělil, že si střídavou péči nepřeje. Chce zůstat u mamky. Nepovažuje za nutné, aby svůj názor sám vyjadřoval před krajským soudem. [REDAKCE] byl dobře naladěný, udržoval oční kontakt. Měl ruku v sádře. [REDAKCE] uvedl, že má zlomený prst, stalo se mu to při tréninku triatlonu, kam dochází se sestrou. Ještě chodí na volejbal. Rád by dále studoval na [REDAKCE] nebo v [REDAKCE], kde je možné studovat obor [REDAKCE]. Tatka se za ním stavuje ve škole. Někdy s [REDAKCE] tatkoví volají, že by chtěli mluvit s [REDAKCE]. S ním se mluvit nedá. Telefony nebere. Nevídají se.
29. K poměrům dětí bylo zjištěno, že nezletilá [REDAKCE] nyní studuje [REDAKCE] ve [REDAKCE], chodí do tanečních. Nezletilý [REDAKCE] je v [REDAKCE]. ročníku [REDAKCE], rybaří, hraje volejbal. V tomto školním roce jej čeká lyžařský výcvik a se školou bude jezdit do divadla. Oba nezletilí se věnují triatlonu. Nezletilý [REDAKCE] studuje [REDAKCE] na [REDAKCE] v [REDAKCE], chodí do tanečních, na aikido, na lezecký kroužek, věnuje se rybaření. Stále dochází na [REDAKCE].
30. Z přiznání k dani z příjmů za rok 2023 odvolací soud zjistil, že matka dosáhla z podnikání příjmů 1.787.248 Kč, uplatnila výdaje 1.042.612 Kč, základ daně činil 744.636 Kč a daň 104.580 Kč. Otec dosáhl příjmy z podnikání 1.180.084 Kč, uplatnil výdaje 1.025.988 Kč, dílčí základ daně byl 154.096 Kč. Z pronájmu otec vykázal příjmy 120.000 Kč a výdaje 36.000 Kč.
31. Odvolací soud se dále dotazoval otce na jeho poměry. Otec uvedl, že podniká ve společnosti [REDAKCE] na stejné pozici jako matka. Vlastní nemovitosti, které pronajímá. Nově nyní pronajímá dům v [REDAKCE] s čistým nájemným 14.000 Kč. Vlastní automobil [REDAKCE], rok výroby [REDAKCE], který byl totálně poškozen, dále vůz [REDAKCE], rok výroby [REDAKCE]. Tento vůz nyní prodává. V září 2024 si zakoupil automobil [REDAKCE], rok výroby [REDAKCE]. Otec popřel, že by měl příjmy z podnikání z převodu peněz z [REDAKCE] (s ohledem na průběh odvolacího řízení vedeného u krajského soudu pod sp. zn. 23 Co 253/2022).
32. Poté dospěl odvolací soud k následujícím závěrům: Poslední úprava poměrů nezletilých dětí byla učiněna rozsudkem Okresního soudu ve Svitavách ze dne 3. 10. 2019. Tímto rozsudkem byli nezletilí svěřeni do rovnoměrné střídavé péče rodičů. Tato péče dlouhodobě nefunguje, od března 2020 je nezletilá [REDAKCE] v péči matky, od března 2021 nezletilý [REDAKCE] v péči otce a od října 2021 nezletilý [REDAKCE] v péči matky. Stav je dlouhodobý a nezletilé děti opakovaně vyjádřily své přání jej zachovat. Rodiče po rozhodnutí okresního soudu respektovali upravenou péči nezletilého [REDAKCE] a nezletilé [REDAKCE], otec zpochybňoval výlučnou péči matky v případě nezletilého [REDAKCE]. Je pravdou, že [REDAKCE] v průběhu soudního řízení své stanovisko změnil. Na počátku řízení na jaře 2023 si přál obnovení střídavé péče. Avšak od září 2023 své stanovisko změnil a přeje si být v péči matky. Změna jeho přání má racionální podklad, neboť by si přál být u otce společně s bratrem [REDAKCE], ten ale od září 2023 studuje [REDAKCE] v [REDAKCE], kde také v druhé domácnosti otce stále pobývá. Takové přání vyjádřil nezletilý [REDAKCE] rovněž v odvolacím řízení dne 14. 9. 2024. Jeho přání je třeba respektovat s ohledem na jeho věk (srov. § 867 odst. 1, 2 o. z.) a nelze rovněž pominout, že dle závěrů znalkyně Mgr. Marcely Landové, učiněných v pedopsychologickém posudku v předcházejícím soudním řízení ze dne 23.4.2019, jsou všechny tři děti schopny vytvořit vlastní neovlivněný názor na případnou změnu rodinného uspořádání (srov. číslo listu 537 soudního spisu). Soud prvního stupně tak správně dospěl k závěru, že v dané věci došlo ke kvalifikované změně poměrů a změnil předchozí soudní rozhodnutí o péči nezletilých, kdy nezletilého [REDAKCE] svěřil do péče otce a nezletilé [REDAKCE] a [REDAKCE] do péče matky (srov. § 909, § 907 o. z.). S ohledem na výše uvedené postupoval odvolací soud podle § 1 odst. 3 z. ř. s. ve spojení
- Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

s § 219 o. s. ř. a věcně správný rozsudek okresního soudu v části výroku IV o péči nezletilého [REDAKCE] potvrdil.

33. Okresní soud rovněž správně vycházel z toho, že je třeba každému z rodičů určit výživné ve prospěch toho z dětí, o něž osobně nepečuje. Odvolací soud pouze nesdílí úvahu okresního soudu o počátku stanovení vyživovací povinnosti, kterou okresní soud vázal na 1. 1. 2024. Podle ustálené judikatury Ústavního soudu České republiky (srov. nálezy ze dne 26.1.2006, sp. zn. IV. ÚS 257/05, či ze dne 17.10.2006, sp. zn. IV. ÚS 246/06), rozhodnutí o svěření nezletilého dítěte do výchovy, nemá konstitutivní účinky ve vztahu k vyživovací povinnosti. Počátek stanovení vyživovací povinnosti není spjat s právní mocí rozhodnutí soudu o svěření nezletilého dítěte do výchovy jednomu z rodičů (či jiné osobě), nýbrž s okamžikem faktické změny poměrů. K takové změně poměrů v daném případě došlo před 1. 1. 2024, kdy již před tím došlo k rozdělení péče o nezletilé a každý z rodičů zajišťoval výlučně potřeby dítěte, o něž pečoval, a neplnil výživné druhému z rodičů na dítě, o které nepečuje. Matka zahájila řízení o změnu péče v únoru 2023. Byť k faktické změně došlo ještě před tímto datem, oba rodiče do zahájení soudního řízení faktický stav respektovali. Od února 2023 je ale již třeba přistoupit k určení výživného rodičům ve prospěch dětí, o něž nepečují. Od tohoto data je hrazení výživného jedním z rodičů požadováno a nelze tak vycházet z toho, že rodiče si vyživovací povinnost od tohoto data řádně plní.
34. Všechny nezletilé děti jsou zdravé, mají potřeby v souvislosti se svým studiem, zájmovou činností a nezletilý [REDAKCE] s [REDAKCE] péčí. Oba rodiče nemají jiné vyživovací povinnosti než ke společným dětem, sami nemají zvýšené výdaje se svým zdravotním stavem. Oba rodiče podnikají.
35. Odvolací soud sdílí závěr okresního soudu o tom, že u matky nebyly shledány rozpory ohledně jí uváděných příjmů a výdajů oproti vykazovaným údajům v přiznání k dani z příjmů. Dle něj v roce 2023 měla matka základ daně 744.636 Kč a zaplatila daň 104.580 Kč. Čistý roční příjem poté činil 640.056, tj. 53.334 Kč měsíčně. Při úvaze, že na výživné by mělo připadat (při absenci mimořádných okolností na straně oprávněných), 25 % příjmu povinného rodiče, by měla matka na výživném ze svého příjmu vynaložit 13.334 Kč na všechny tři děti, tj. 4.500 Kč na každé z nich. Protože je však nezletilý [REDAKCE] nejstarší, je přiměřeným výživným ze strany matky výživné ve výši 6.000 Kč měsíčně. Pokud okresní soud vycházel při určení výživného z toho, že by ve prospěch každého z dětí mělo být výživné stanoveno v rozsahu 14 % až 16 % z příjmu povinného rodiče, tak odvolací soud takovou úvahu nesdílí, neboť v případě tří vyživovacích povinností by měl rodič přispívat na výživu svých dětí až 48 % ze svého příjmu (tj. 3 x 16 %).
36. Odvolací soud ve shodě s okresním soudem má pochybnosti o tom, že reálné příjmy otce jsou představovány pouze částkou, kterou vykazuje v přiznání k dani z příjmů, kdy fakticky žádné daně ani neplatí. Jím uváděné výdaje výrazně převyšují tvrzené příjmy. Otec vedle svého podnikání (které je dle jeho tvrzení shodné s podnikáním matky a mělo by tak být shodně prosperující) je vlastníkem několika nemovitostí, které pronajímá. Otec tak má vedle své podnikatelské činnosti příjem z pronájmu nemovitostí, dále vlastní několik hodnotných automobilů, po určitou dobu financoval dva byty (v [REDAKCE] a v [REDAKCE]) a jeho životní úroveň je zvyšována soužitím s manželkou, která má vlastní příjem ze zaměstnání (a dle tvrzení otce disponuje značnými úsporami a majetným rodinným zázemím). Lze mít také pochybnosti o tom, zda otcem uváděné úspory v EUR, uložené ve společnosti [REDAKCE], jsou úsporami pouze jeho manželky, neboť v jiných soudních řízeních (vedených pod sp. zn. 23 Co 253/2022 a 27 Co 239/2022) otec tvrdil, že finanční prostředky v řádech desetitisíců EUR měl na účtech společnosti [REDAKCE] uloženy on sám (kdy se domáhal po třetích osobách [REDAKCE] národnosti vrácení tvrzených půjček a v řízení naopak vyplynulo, že otec s finančním profitem realizuje převody finančních prostředků z [REDAKCE] do České republiky). Soud prvního stupně poté správně vycházel z toho, že všechny otcovy děti mají právo podílet se na jeho životní úrovni, a dále že pro účely určení výživného je třeba vycházet nejen z otcem tvrzených příjmů, ale z jeho celkových poměrů. S ohledem na otcem uváděné výdaje, předmět podnikání, příjmy z pronájmu, nemovitý i movitý Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE]

majetek a zejména jeho životní standard, vychází odvolací soud z toho, že je reálné, aby otec dosahoval příjmu ve výši 100.000 Kč čistého měsíčně. Pokud otec poukazuje na to, že k získání majetku čerpal půjčky, jež splácí, nemůže ani tato okolnost v celém souhrnu vést k jinému závěru o celkově příznivých poměrech otce, neboť uvedenými majetkovými hodnotami disponuje. V případě automobilů jde o vozidla nadstandardní, jež by si otec nemohl zakoupit (byť částečně z půjčky), pokud by jeho poměry nebyly dobré a nemohl by řádně dostát svým závazkům. Jestliže soud vychází z příjmů otce 100.000 Kč čistého měsíčně, tak na výživné ve prospěch všech dětí připadá 25 % jeho příjmu, tj. 25.000 Kč, pak na jedno z dětí 8.333 Kč. Za odpovídající výživné lze tak považovat pro nezletilou ■■■■■ výživné ve výši 8.000 Kč měsíčně a pro nezletilého ■■■■■ ve výši 7.000 Kč měsíčně.

- 37.Protože výživné bylo rodičům určeno od 1. 2. 2023, bylo k datu vyhlášení rozhodnutí odvolacího soudu (tj. do 30. 9. 2024) vypočteno splatné dlužné výživné. Pro nezletilého ■■■■■ měla matka zaplatit na výživném částku 120.000 Kč (20 měsíců po 6.000 Kč). Na výživném zaplatila 63.000 Kč (9 x 7.000). Dluh činí částku 57.000 Kč. Pro nezletilou ■■■■■ měl otec zaplatit na výživném částku 160.000 Kč (20 měsíců po 8.000 Kč). Na výživném zaplatil 108.000 Kč (9 x 12.000). Dluh představuje částku 52.000 Kč. Pro nezletilého ■■■■■ měl otec zaplatit na výživném částku 140.000 Kč (20 měsíců po 7.000 Kč). Na výživném zaplatil 90.000 Kč (9 x 10.000). Dluh činí 50.000 Kč. Dluh byl rodičům uložen k zaplacení nejpozději do 31. 12. 2024, neboť jde o výživné, které nezletilým náleželo v době minulé a je na místě, aby bylo zaplaceno v přiměřené době (§ 1 odst. 3 ve spojení s § 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř.).
- 38.S ohledem na výše uvedené postupoval odvolací soud podle § 1 odst. 3 z. ř. s. ve spojení s § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a rozsudek okresního soudu změnil.
- 39.O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 23 věta první z. ř. s., když nebyly shledány důvody pro postup dle věty druhé tohoto ustanovení.
- 40.Pro úplnost odvolací soud dodává, že sdílí obavu soudu prvního stupně o výrazném narušení rodinných vztahů pro absenci vzájemných kontaktů sourozenců a dětí s nepečujícím rodičem. Odvolací soud proto znovu důrazně apeluje na oba rodiče, aby využili veškeré prostředky a možnosti k zajištění styků a obnovení rodinných vazeb.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání ani dovolání přípustné.

Pardubice 14. října 2024

Mgr. Lukáš Pácha v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje ■■■■■